

IZHAJA VSAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Psemične števe se prodajajo po 3 nvt. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe. po 5 nvt. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: vsake leto K 3-20, pol leta 2-60

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopis se ne vrača.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. - Tiskarstva tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI

Baron Aehrenthal pri cesarju.
DUNAJ 14. Danes dopoldne je cesar vsprejel ministra za zunanje stvari barona Aehrenthala v avdienci, ki je trajala dve uri.

Sklícenja gorenje-avstrijskega deželnega zbora.
DUNAJ 14. Jutršnja „Wiener Zeitung“ objavi cesarjev patent, s katerim se sklicuje gorenje avstrijski deželni zbor.

Nagli sod v Pragi dvignjen
PRAGA 14. Namestnik je izdal razglas, s katerim se z jutrišnjim dnem odpravlja nagli sod nad Prago in predmestji. Obenem je policijsko ravnanje izdalo razglas s katerim se ustavi prepoved nošenja barv.

Zrakoplovstvo.
WIESBADEN 14. Pobegli balon — „Mainz-Wiesbaden“ spodnjerejskega društva za zrakoplovstvo so našli pri Merkenfritzu v Gorenjem Heusenemu.

Japonska posadka v Pekingju.
PEKING 14. (Nem. kab. družba). Japonsko poslanstvo je uradno naznanilo, da umakne Japonska s 1. februarjem 1909 560 mož japonske posadke.

Revolucija v Veneceli?
CURACAO 14. Neki parnik, dosepevi iz Kakarsiba je prinesel vest, da je v Veneceli izbruhnila revolucija.

Črnogorska skupščina.
CETINJE 14. Danes je bilo otvorjeno redno zasedanje skupščine. Predsednikom je bil izvoljen Merko Djukanović.

Med Rusijo in Italijo ni pogodbe.
LONDON 14. Dopsnik „Timesa“ iz Petrograda je brzojavil: Na podlagi prav zanesljivih informacij zamorem sporočiti, da ni bila med Rusijo in Italijo glede Balkana sklenjena nikaka pogodba.

Maroko.
TANGER 14. V Fezu je 10. t. m. umrl Sultiman, minister za unanje strari bivšega sultana Abdul Aziza.

Državni zbor.
Posl. Ivanišević proti ustanovitvi ital. vseučilišča v Trstu.

DUNAJ 14. Zbornica je nadaljevala razpravo o proračunskem provizorju. Posl. Ivanišević se je pritoževal, da vlada ne skrbi za gospodarske in kulturne potrebe hrvaškega prebivalstva. Pred tremi leti je vlada napovedala pomožno akcijo, vžlic temu se ni doslej ničesar zgodilo; temveč je ogorčenje hrvaškega prebivalstva, ki mu preti gospodarska katastrofa. Govornik je urgiral ureditev notranjega uradaega jezika v Dalmaciji; pritoževal se je, da se hrvaškemu prebivalstvu, ki tvori 97 odstotkov, usiljuje italijanski jezik. Dokler se bo bolj upoštevalo italijanske pritožbe z Montecristia, nego pa pritožbe hrvaškega prebivalstva, dotlej ne morejo Hrvatii zaupati avstrijski vladi.

Glede vprašanja ustanovitve italijanskega vseučilišča v Trstu, je govornik izjavil, da se to vprašanje ne sme pod nobenim pogojem

rešiti brez sodelovanja Hrvatov in Slovencev. Govornik se je pridružil izjavam, ki jih je proti ustanovitvi italijanskega vseučilišča že podal posl. Fon ter je dostavil, da spada Trst v področje slovenskih mest, tako da se mora ustanovitev italijanskega vseučilišča matirati kakor zapreka razvoju hrvaško-slovenskega elementa. (Pohvala).

Posl. Bugatto proti Jugoslovanom.
Posl. Bugatto je protestiral, da se je prezrlo Italijane pri volitvi podpredsednikov. Govornik priznava obljubo ministerskega predsednika glede ustanovitve italijanskega vseučilišča, pogreša pa jamstev, da bo tudi eventualni naslednik barona Bienenrtha držal obljubo. Italijani se ne puste vdrgniti varati. Govornik se je nato bavil z dogodki na dunajskem vseučilišču in zahteval, naj se tozadevne spise predloži zbornici. Zagovarjal je ustanovitev italijanskega vseučilišča v Trstu.

Svaril je, naj se Jugoslovanom vsaga ne verjame. Večina italijanskega prebivalstva Avstrije je patrijotična in katoliška in z manifestacijami proti vsemu, kar je italijanskega, se ne škoduje irredentizmu, marveč vsem onim italijanskim poslancem, ki imajo nalogo pobijati irredentizem. Italijani morajo protestirati proti vsakemu povečanju moči jugoslovanstva in proti vstavitvi jugoslovankega ministerstva. Priznava potrebo parlamentarizma in odobritve državnega proračuna po parlamentu bo govornik glasoval za nujno razpravo proračunskega provizorija. — (Pohvala pri Italijanih.)

Češki poslanec za Veliko Hrvatsko.
Posl. Myalivec je rekel, da so praške dogodke zakrivilo Židje. Govore o aneksiji je izjavil, da je češka katoliška stranka za aneksijo, zahteval je, naj se obe anektirani deželi izrči Hrvaški, kateri naj se pridruži še Dalmacija. Vse te dežele naj se potem združijo v eno kraljestvo. — Nato je bila razprava prekinjena. Prihodnja seja jutri.

Ogrski državni zbor.
BUDIMPEŠTA 14. Zbornica je nadaljevala debato o finančnem zakonu za 1909. Posl. Bozoky (levica) je rekel, da njegova stranka ne zaupa vladi, ker se je ministerski predsednik v svoji izjavi glede vladnega jubileja vladarjevega stavil v nasprotje z ogrskim mnenjem. Aneksija Bosne je prijateljstvo sosečnih držav spremenila v sovraštvo nasproti Ogrski. Govornik je predlagal resolucijo, naj zbornica proglasi za potebno, da se ustanovi samostojna ogrska banka in pozove vlado, naj tozadevno takoj predloži zakonski načrt, da zamore banka pričeti svoje delovanje že 1. januarja 1911.

Posl. Milan Roj c je govoril hrvaški in pozdravil aneksijo Bosne. Kritikoval je postopanje vlade v Hrvaški, radi takega postopanja je umevno, da bi bosansko prebivalstvo ne videlo rado zveze z Ogrsko. Da celo v Hrvaški se čujejo glasovi za ločitev Hrvaške od Ogrske in nje združitve z Avstrijo. Govornik je zagovarjal zvezo Bosne s Hrvaško.

Posl. prof Batthyany (stranka neodvisnosti) je rekel, da ga veseli, da se samostojna levica poteguje za samostalno banko. Neod-

visna stranka se je povsem izjavila za samostojno banko in v imenu stranke je Fran Košut svoječasno stavlil tozaderni predlog. Kdor res želi samostojno banko mora pomisliti, da se z resolucijami ne more ustanoviti samostojne banke. Take resolucije, izlasti če niso uložene o pravem času, zamorejo stvari le škodovati. (Velik hrup pri neodvisni stranki.) Zbornica je svoječasno izvolila bančni odsek, ki je to stvar z vso resnostjo pretresoval. Govornik skliče v pribodajih dach odsek in predloži potem poročilo zbornici. Za bančni odsek bi bilo naravnost žaljivo, ako bi zbornica vsprejela predlog Bazoky-jev. V tem slučaju bo govornik primoran odstopiti kakor predsednik bančnega odbora. (Pohvala.) Nikakor noče dvomiti o dobri volji neodvisne levice in zatorej predlaga, naj se predlog izroči bančne odseku. (Pohvala).

Posl. Nagy (neodvisna levica) je pobijal izvajanja grofa Batthyanya-ja in izjavil, da je potrebno, da se vsa zbornica potegne za samostojno banko. Ako je ministrov, ki niso pristali samostojne banke, potem je njihova dolžnost, da zapuste svoja mesta. Govornik se je potem najodločneje izjavil proti name-ravani pluralni volilni pravici.

Ministerski predsednik dr. Wekerle se je najprej bavil z finančnim vprašanjem in izjavil, da tudi njega skrbijo vedno naraščajoči stroški, zato je ponovno opozarjal na varčnost in opreznost. Vlada se v svoji politiki zaveda svojega cilja. Bil je vedno mnenja, da je čisto poljedelska država nesposobna nositi bremena moderne države. (Živahno pritrjevanje.) Ministerski predsednik je rekel, da se je v prvih 10 mesecih minolega leta doseglo 70 mil. več davkov nego je bilo proračunjeno. (Živahna pohvala.) — Ministerski predsednik se je potem obširneje bavil z govorom posl. Polonyi-a.

Konečno je minister pripravil zbornici, naj vsprejme predlog. — Nato je bila razprava prekinjena in seja zaključena.

Pozitivni in moralni zakon.
(K naši šolski mizeriji.)

V svojem poročilu o sept. zbornice poslancev od minolega petka prinaša „Piccolo“ tudi escerpt iz govora zastopnika Ljubljane župana Hribarja. Govornik se je bavil tudi z našo tržaško šolsko mizerijo in je žigosal postopen in Italijanov nasproti Slovincem na šolskem polju. Umevno je, da „Piccolo“ ne ugaja pogled v zrcelo, ki je je nudi g. posl. Hribar zbornici o vseobzobjočih naših razmerah. Da paralizuje učinek izvajanj rečenega govornika je vplelo uredništvo „Piccola“ v oklepaj nekoliko svojih pripomb iz znanega svojega arzenala sofistike, zvratanja in potajevanja resnice.

Na konstatacijo Hribarjevo, da mestni zastop tržaški noče dovoliti mestnim Slovincem niti ene ljudske šole pripominja n. pr. „Piccolo“, da upravno sodišče ni pripoznalo tržaškim Slovincem pravice do šole; na konstatacijo, da mestni očetje podijo slovenske mestne otroke v okoličanske šole, odgovarja „Piccolo“, da se je mestni svet skliceval le na državni šolski zakon; na konstatacijo, da vlada ni mogla

— Knežnja ima prav — je vskliknil Bjelavzörov in je tudi vstal.

— Za Boga, nikakor nisem pričakoval — je nadaljeval Maljévkij: v mojih besedah, mislim, ni bilo ničesar takega... Niti na um mi ni prišlo, da bi vas žalil... Oprostite mi.

Zjinajida ga je ošinila hladnim pogledom ter se hladno nasmehnila. — Izvolite ostati, je spregovorila zaničljivo mah-nivši z roko. — Mi dva z monsieur Valjdjemarom sva se brez potrebe razsrdila. Vi radi zbadate... na zdravje.

— Oprostite mi — je ponovil Maljévkij — še enkrat; a jaz, spominjate se kretnje Zjinajide sem si zopet mislil, da niti resnična kraljica ne bi bila mogla z večjim dostojanstvom pokazati vrat drznežu.

Igra v zastave se ni nadaljevala dolgo po tem malem prizoru; vsem je postalo nekoliko neugodno, ne toliko od tega samega prizora, kolikor radi drugega, ne povsem določnega, toda težkega čutstva. Nikdo ni govoril o njem, toda vsaki je to čutstvo čutil v sebi in v svojem sosedu. Majdanov nam je prečital svoje stihe — in Maljévkij jih je hvalil s pretiranim žarom. „Kako se hoče sedaj pokazati dobrega,“ mi je šepnil Lušin. Kmalu smo se razšli. Zjinajida je naenkrat postala zamisljena; kneginja je sporočila, da jo boli glava; Njirmackij je jel tožiti o svojih revmatizmih.

— Oprostite, knežnja — je zajekal Maljévkij ter ves pobledele... (Dalje.)

— Jaz kakor telesni zdravnik, je odgovoril Lušin, bi svetoval kraljici, naj ne daje plesov, če ji ni mar za goste.

— Morebiti, da bi vi imeli prav. A vi, grof... — A jaz? je ponovil s svojim hudobnim posmehom Maljévkij... — Vi bi mu ponudili zastrupljeno slaščico.

— Vzkipek sem, toda Zjinajida je naglo položila roko na moje ramo, vstala in spregovorila z malo tresočim glasom: Nikdar nisem dajala vaši jasnosti pravice biti drzni in za to vas prosim, da se oddaljite. — Pokazala mu je na vrata.

— Oprostite, knežnja — je zajekal Maljévkij ter ves pobledele... (Dalje.)

— Oprostite, knežnja — je zajekal Maljévkij ter ves pobledele... (Dalje.)

PODLISTEK.

Prva ljubezen.

Povest Ivana Sjergjejeviča Turgjenjeva.

Iz ruščine prevel dr. G. G.

Pogledal sem Zjinajido — in v tem trenutku se mi je zdela, da visoko nadkriljuje vse nas. Od njenega belega čela, od njenih nepremičnih obrvi sta odsevala tako bister razum in taka sila, da sem si mislil pri sebi: „Ti sama si ta kraljica!“

— Vsi se gnetejo okolo nje — je nadaljevala Zjinajida, — vsi jo obsipajo z najbolj laskavimi govori.

— A ona ljubi-li laskanje? je vprašal Lušin.

— Kak neznosnež! Vedno prekinja... Kdo vendar ne ljubi laskanj?

— Še eno zadnje vprašanje — je pripomnil Maljévkij. Ima li kraljica moža?

— O tem nisem niti razmišljala. Ne, čemu moža?

— Zares — je prekinil Maljévkij — čemu moža?

Silence! je vskliknil Majdanov, ki je govoril slabo francozki.

— Merci, mi je rekla Zjinajida. Torej, kraljica poslušajte te govore, poslušajte godbo, toda ne pogleda ni enega gostov. Šest

log je priporočal mir in bratsko vedenje med seboj; ker nas razne razmere silijo v to, naj odpuščamo trgovcem s svinjino.

Pri tej točki se je oglašil g. Tomaž Sancin z Šklednja in je zahteval, naj se mu to, kar se je govorilo dosedaj raztolmači v slovenskem jeziku (govoril je slovensko); tudi od drugih strani se je čulo več glasov, naj se tudi slovensko govori.

Predsednik: Ne razumem kaj govorite; prosim vaše ime! Govornik je povedal svoje ime in že se pojavlja z italijanske strani nezadovoljstvo ter sovraštvo do nas, ki se je izražalo v hinavskem smehu.

G. Ivan Prelog je prosil naše somišljenike, naj se vedejo le mirno in je izjavil nasproti predsedništvu, da mi nismo prišli sem vojskovati se, ampak, da govorimo besedo ljubezni, miru in sprave med seboj. Na to se je vsprejela resolucija, v kateri se protestira proti vedenju trgovcev s svinjino nasproti nam.

II. točka: Letno poročilo. Po prečitaniu tega se je oglašil g. Ivan Millonig in je opozoril vodstvo, da je pomota v bilanci za 298 — kron.

Predsednik je pojasnil, da je to-le tiskoven pogrešek in je dokazal to takoj z originalom. G. Ivan Prelog je menil, da ne sluti nikakšne nerednosti radi tega, pač pa vidi da to večina pričujočih ne umeje in prosi, naj se pove tudi v slovenskem jeziku!

G. Tomaž Sancin: Kar se mi očitno, da namreč jaz znam italijanski, je res. Ali znam le narečje, ne pa književnega jezika. Radi tega se nikakor ne more zahtevati, naj govorim to, česar pravilno ne znam. Italijani so se smejali. Sancin: Nič se ne smejajte, tukaj je naša zemlja in — konec!

Za besedo se je oglašil zopet g. Ivan Prelog, ki je v dolgem govoru slikal naše stališče. Rekel je v glavnem: Mi smo se vedno kazali prijatelji miru in sloge v naši zadrugi. Ako so se razmere med nami tako poojstrile temu ni kriv drug nego vodstvo, katero nam noče pripoznati naših pravic. Zato Vas tudi smatramo odgovorne za vsako posledico.

Italijani se sramijo dvojezičnih pravil. Svoje sovraštvo kažejo s tem, da nečajo poleg italijanskih tudi slovenskih pravil. Istotako bi si morali mi šteti v nečast, da so pravila tudi italijanska. Mi pa, da dokažemo svojo ljubezen do somesčanov italijanske narodnosti, hočemo, da poleg se slovenskega tiska tudi italijanski tekst.

Predsednik mu je ponovno vzel besedo, češ, da ta govor ne spada k dnevnemu redu in da naj se glasuje za odobritev letnega poročila. Ali Prelog se ni zmenil za to ter je nadaljeval svoj govor do konca in je zavrnil s tem, da mi ne odobrimo letnega poročila in ne proračunov, dokler se ne uravnajo prepri v zadrugi (Živahno odobravajte in živio! klici med slov. trgovc).

Predsednik: Saj smo Vam že dali nekaj, in kdor želi še kakih drugih pojasnil, naj pride v društveni urad, kjer mu je tajnik na razpolgo. Več glasov: Ni dovolj; tu hočemo, da se nam pove in to v našem jeziku.

G. Prelog je stavil sledeči predlog: Ker se letni računi za leto 1907, kakor so poslani združnikom, ne vjemajo s knjigami, predlagam da se imenujeta 2 pregledovalca, ki naj bi pregledala knjige in poročala o vspehu.

Gledje proračunov za leto 1908 in 1909 predlagam, da se poprej napravi mir in uvede sloga med združniki, in dokler ne bodo rešeni predlogi slovenskih združnikov, se proračuna ne vdobrita.

Konečno je stavil predsednik na glasovanje predlog o sprejetju letnega poročila in proračuna en bloc.

Pri glasovanju je nastala velika zmešnjava in vrenje, tako, da so ob štetju glasov le Slovenci ostali v dvorani dočim so Italijani odšli v drugo sobo.

Konečni rezultat je bil, da so bili Slovenci v večini in predlog je propadel, ter je potemtakem zmagal predlog g. Ivana Preloga.

Na tem, da so bili v majšini, se Italijani niso znali drugače maščevati, nego da so izustili nekaj žaljivih besed na adresu naših članov. Hrup in zmešnjava je bila velika. Da ni prišlo do hujih prizorov na tem se je bilo zahvaliti edino le zmernemu vedenju Slovencev in našemu Ivanu Prelogu kateri je z vso energijo miril razburjene člene.

G. Prelog pa je neprenehoma govoril slovensko in stal pri mizi predsednika

Predsednik ga opozori, da je tu mesto predsednika in da le on vodi občni zbor. Prelog: Vidim, da Vi niste zmožni za ta posel. Saj vidite, kaka posledica je prišla vled Vaše trme. Zato moram jaz skrbeti, da napravim red.

Videč, da se občni zbor ne more nadaljevati ga predsednik razpusti.

Velika vdeležba, dostojno vedenje in opravičene zahteve naših nam dajejo upanje, da končno sprevidi o tudi poklicane oblasti, da nismo barbari in pretirani, temveč da barbari so le oni, ki nas hočejo držati za sužnje.

Ivan Grohar, dobroznani slovenski slikar, je razstavil v izložbi Slovenske knjigarne (trgovina Gorenjca) štiri krasne pokrajinske slike in sicer v velikem oknu „Pod Triglavom“ (slika na desni) iz „Z loškega polja“ (slika na levi), v izložbi pri vratih na desno „Jesenska pokrajina“ in na levo „Stara kapela v gozdu“. Poslednja slika je bila malo časa na to, ko se je pojavila v izložbi, tudi

vže prodana. Priporočamo cenj. občinstvu, da uprabi to pri nas tako redko priliko, da se seznanj z našimi slovenskimi u metniškimi umotvori. Natančnejši opis slik priobčimo pozneje.

Javna zahvala. — Vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli, da je Trubarjeva slavnost dne 12. t. m. tako krasno vspela, bodi na tem mestu izrečena najsrčnejša zahvala. Posebno se pa zahvajujemo gosp. Verovšk u za umetniški srangement „Žive slike“, cenjenemu gledališkemu osebju za blagohotno sodelovanje, al. „Dramatičnemu društvu“ za brezplačno prepustitev oblek, „Slavjanski Čitalnici“ in „Trgovskemu izobrdruštvu“ za prepustitev prostorov za vaje, gospej R. za blagohotno prepustitev klavirja, cenjenemu listu „Edinost“ za objavo reklamnih notic in slednjič slavnemu občinstvu, ki je z obilnim posetom omogočilo tako lep msterjalni vpeh.

Trst, dne 15. decembra 1908.
Združena odbora
akad. fer. društva „Balkan“ in „Učit.
društva za Trst in okolico“.

Seja mestnega sveta se bo vršila v sredo 16. decembra.

Tržaška mala kronika.

Aretiran pustolovec. Dne 7. t. m. se je nastanil v nekem tukajšnjem hotelu jako eleganten mladenič, ki je radi svojega potratnega življenja kmalu obrnil na se pozornost policije. Povabljen od iste, je izjavil, da se imenuje Carlos Carretto, star 30 let posestnik iz Nizze, Ali iz nekaterih dokumentov, ki so jih našli pri njem, je izviralo, da se imenuje Osvald Queiros, star 21 let, iz Sao Paolo v Braziliji. Klatil se je po raznih mestih italijanskih, kjer je v razne hotelijerje ogoljufal za stanarino in posojila.

Kap. Včeraj zvečer je bil nujno poklican zdravnik z zdravniške postaje na pomoč Mariji Križman, stari 40 let, stanujoči v ul. S. Marco št. 16./III. ki jo je zadela kap. Ko je prišel zdravnik je bila revica že v zadnjih izdihljajih.

Poskušen samomor. Včeraj ob 5. in pol zjutraj našli so v ulici Aequedotto 27-letno Rozino Fontanosa, ki se zvijala v težkih bolečinah. Izpila je strup. Ponesli so jo v kavarno Rossetti, ker so ji dali izpiti večjo kvantiteto mleka. Čim je dospel zdravnik jo je dal prepeljati v bolnišnico.

Neznani mož razmesarjen od vlaka. Vlak lokalne železnice Trst—Poreč, ki prihaja v Trst ob 9.45 zvečer je predinočnejem pri 68. km. blizu Ž. velj povozil neznanega človeka. Telo istega je bilo tako razmesarjeno, da je bilo nemogoče spoznati, kdo je to bil. Tudi ne ve se, da-li se gre za samomor ali pa za nezgodo. Truplo so prenesli v mrtvašnico pri Sv. Juštu.

Koledar in vreme. Danes: Irenej škof. Jutri: Kristina dev. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 10.0 Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno spremenljivo. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. Semtortja padavine.

Naše gledališče.

Minolo nedeljo se je igrala na našem odru izborna burka „Vražja misel“. Po nemili pomoti je v našem večerašnjem listu izostal članek o tej predstavi.

Igra se je igrala z animom in živahnostjo kakor morda še nobena na našem odru. Igralci so vestno in izborno igrali svoje vloge. Občinstvo se je krasno zabavalo in ni niti za trenutek izšlo iz smeka. Burne salve aplavza so igralcem dokazovale zadovoljnost gledalcev. Predstava še ni bila končana in že se je izražala na vseh straneh želja, da se igra v najkrajši dobi ponovi. Kakor čujemo, se morda tej želji občinstva kmalu ugoditi. Podrobno oceno te tako vrlo uspele predstave nam poda naš kritik jutri.

Tržaška gledališča:

FENICE. Danes zvečer se sedmikrat ponovi lepa opereta „Dunajska kri“. — Za Božič pride v to gledališče benečanska družba Baldanello, ki bo predstavljala komično komedije v benečanskem narečju.

EDEN. Po izgledu glavnihi mesta sta dva gospoda, ki znata tudi slovenski in hrvatski, prevzela bišči „Filodramatico“, kjer se bodo vršile razne in vsakovrstne predstave, kakor umetna telovadba, kolesarstvo, petje, glasha itd. — Prva predstava bo juri zvečer.

Društvene vesti.

Pevcem in prijateljem društva „Kolo“. Z zadovoljstvom uoremo danes sporočiti pevcem in prijateljem „Kola“, da so zspreke ki so v zadnjih časih ovirale društveno delovanje, srečno odpravljene in da more

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je Tekočina GODINA prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakubu in Josipa Godina, lekarna „All' Jgea" Farneto 4

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti poš. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko poš, in zavoja

Žalosti potrjim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš preljubljeni oče, tast in stari oče, gospod

Andrej Pertot

danea zjutraj po kratkem bolehanju v 68. letu svoje dobe v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil jutri dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v Barkovljah pri ru-meni hiši.

BARKOVLJE, dne 14. decembra 1908.

Josip Pertot, sin. Antonija por. Starec, hči. F. Rade Starec zet. Evfemija rojena Piščanc, nevesta. Kristina Košuta, nečakinja. Vnuki in vnukinje.

ANTON REPENŠEK

kajigovez v Trstu, via Ceollia 9
priporoča slavnemu občinstvu
svojo moderno urejeno delavnico,
v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča
dela točno in po zmernih cenah.
— SVOJI K SVOJIM! —

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteti: Graške Poulards. Cene dogovorne. — Postrežba na dom. Ulica Campanile št. 15.

UMETNI ZOBJE

Plombranje zobov
Izdiranje zobov brez
= vsake bolečine
v zobozdravniškem kabinetu
Dr. J. Čermák in G. Juscher
TRST
ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

ZALOGA in TRGOVINA stavbnega materijala

Podpisani naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel tvrdko stavbnega materijala G. SVETINA & drug v Šklednju ter da razpolagam z vsakovrstnim materijalom potrebnem v stavbne svrhe. — Izdeluje se tudi načrte in proračune spadajoče v stavbno stroko po zmernih cenah. — Priporoča se slavnemu občinstvu tu in na deželi
Dragotin Gregorič
Škledenj šte. 291.

PEKARNA in SLADČIČARNA VINKO SKERK, Trst, ul. Acquedotto 15, podružnica ul. Miramare 9

V moji pekarni se vdobi vsaki dan 3 krat frišen kruh in se dovažja vsak čas tudi na dom. Dobi se tudi najfinejše moke iz najboljših mlinov, biškote, in posebno pa specijaliteti za čaj. Dobi se tudi veliko izbero botiljk ruma in vsake vrste čaja, ter vse to po najnižji ceni. Spoštovanjem
V. SKERK.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosuè Carducci št. 40 (prej Torrente) Trst
novi dohodi za zimsko sezono. Moške obleke kangarn barvane in črne. Obleke za otroke in dečke od 3 do 10 let. Velika izbira paletot za moške in dečke. Povrniki in jope z ovratnikom astraham ali začevno kožo. Specijaliteti tu- in inozemskega blaga ter lastna krojačnica za izdelovanje oblek po meri. — Puštanjaste srajce, hlače iz bombaževine, spodnje hlače, pletenine in druge potrebščine za delavce, po cenah brez konkurence. — Govori se slovensko.

Pohišstvo solidno in elegantno po zmernih cenah Rafaele Italia

TRST — Via Maicanton 7

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

društvo takoj zapričeti zopet s pevskega vajami. Ker pa ne kaže začetni s tem ravno tik pred prazniki, je odbor sporsumno z novim pevovodjem določil, da bo prihodnja vaja 1. nedelje po novem letu, t. j. dne 3. januarja 1909. Pevske vaje se bodo vršile v prostorih „Trg. izobraževalnega društva“.

Gg. odborniki so naju- ljudneje naproseni, da se polnoštevilno vdeležijo no- cojšne seje, ki se bo vršila točno ob 9. uri zvečer v društvenem sedežu. Ker je dnevni red velike važnosti, naj posrbi vsak, da ne za- muji seje.

Kolesarski „Zdravo“! Predsedništvo.

„Čitalnica“ pri sv. Jakobu opozarja p n. pevke in pevce na pevsko vajo, ki se bo vršila danes v torek ob 8. in pol uri zvečer. Nove pevke in pevci dobro došli. Pevske vaje se vrše vsaki torek in petek ob 8. in pol uri zvečer v društvenih prostorih (Campo S. Giacomo 5.) Vsako sredo plesna šola. Ob nedeljah in praznikih se vrši ples od 4. in pol do 10.

Darovi.

V istih prostorih nabralo se je za ljubljanske žrtve med prijatelji K 3. Iskrena izhvala se izreka tem potom vsem darovalcem kakor tudi nabiračem!

Namesto venca na krsto dragega gosp. Andreja Pertot, daruje rodbina Dr. Pertotova K 20— za možko podr. sv. Cir. in Metoda. Za isto podružnico: narodni davek „Št.-Ilorjanskih farizejev K 5.

Te avote hrani uprava. Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so iz Primorskega do sedaj poslala sledeča gg.: Vekoslav Furlan, bančni uradnik v Trstu 5 K, Miles Kamušič, Sv. Ivan pri Trstu 5 K, Josip Pertot, trgovec, „Rumena hiša“, Barkovlje pri Trstu nabral 26 K, ki so jih darovali: Kanduš Ivan Marija, Orel Anton, Pertot Dragotin, Starec Jakob, nadučitelj in Šušmelj Jurij, vsak 1 K, Pertot Dragotin, Pertot Valentin po 50 st. in Josip Per ot, trgovec 20 K; dalje Josip Žilih, c. kr. prof. v Gorici nabral 150 K, g.a Olga Kovačič, Sv. Lucija ob Soči 15 K in Makso Kremžar, strojevodja drž. žel. v Gorici 4 K. — Daljne darove hvaležno vsprejema blagajnik.

Dunaj 13. decembra 1908. Ivan Luzar, nadrevident j. ž. v. p. Dunaj, III. Reianerstr. 27. Podružnica dr. sv. Cirila in Metodija na Greti je nabrala g.a Vilka Vončina v gostilni rojanskega „Konsum. društva“ po koncertu pevskega društva „Zarja“ K 963 stotink.

Vesti iz Istre.

Iz šolske službe. Profesor na hrvatskem učiteljski v Kastvu Jakob Jakac je po- višan v osmi plačilni razred.

Puljski prošt Adam Zanetti. Te so dni nekateri listu razširjali o puljskem proštu Adamu Zanettiju razne vesti. Sedaj pa poroča goriški „Popolo“, da se prošt Zanetti radi težke živčne bolezni nahaja že 14 dni v nekem dunajskem sanatoriju. — Radi tega se je mons. Zanetti odpovedal puljski župniji, ni se pa odrekel svojega dostojanstva kakor prošt sostolnega kapitlja puljskega.

Iz Kopra. Dne 1. t. m. je priredila koperska skupina državnih slug svojo veselico v proslavo cesarjeve 60-letnice. Na povabilo prirediteljev je sodelovalo tudi društvo „Zvezda“, ki je vse točke izvajalo na veliko zadovoljnost občinstva. Jako sta ugajala tudi slavnostni govor in deklamacija. Občinstva se je udeležilo toliko, da je bila dvorana natlačena. Dvorana je bila lepo okrašena. Izlasti pa je nudil lep pogled transparent s sliko cesarjevo. V obče je bila zabava neprisljuna in zato tudi najprijetnejša.

Slovesnost sta počastila svojim obiskom g. okrajni glavar Folley, potem finančni viši komisar Lampel, za kar bodi obema gospo- doma izrečena prisrčna zahvala. Zahvaljujemo se tudi gospodom hranilničnim uradnikom, ki so došli se svojimi rodbinami s čemer so tudi pokazali, da imajo srca tudi do nas podložnih.

Opažala pa se je abstinenca finančnih stražnikov. Ali vsejedno je naša prireditelj najlenše uspela.

Tužji v Istri. Od 1. septembra do 9. decembra 1908 je obiskalo Opatijo 6907 oseb. Od 3. do 9. decembra 1908 je na novo došlo 192 os b. Dne 9. decembra 1908 je bilo navzočih 1115 oseb.

Zadnje brzojavne vesti.

Odlikovanje avstrijskih admiralov. BEROLIN 14. „Reichsanzeiger“ je pri- občil sledeče poročilo: Cesar Viljem je po- delil poveljniku vojne mornarice grofu Montecuccoli-ju veliki križec reda rudečega orla, podadmirala Ripperju red rudečega orla I. raz. in kontreadmirala pl. Kunskeu red rudečega orla II. razreda z zvezdo.

Novi kazipot Trsta z obrisom, katerega izdaja vsako leto g. Peterlin je izšel te dni. Obstoji iz 800 strani, je trdo vezan ter ose- buje imenik oblastnih, društev, ulic, zagat in trgov, ter imena lastnikov in upraviteljev ne- premičnin v mestu; nadalje trgovino, obrt in

stanove, ki so po abecednem redu razpre- djeni, vrhu tega skrbno sestavljen imenik vseh trgovcev, obrtnikov, uradnikov, vpekejencev in glavnih zasebnikov.

Cena kazipetu z velikim topografskim zemljevidom je K 4— Ako upoštevamo, koliko dela in truda stane sestava takih publikacij, potem moramo res čestitati gosp. Peterlinu na izdaji toli potrebnega kazipota.

Božični darovi. Vedno težja postaja rešitev vprašanja primernega božičnega daru, ker se stavlja vedno večje zahteve. Dar bodi lep, eleganten, modern in kar je naj- važneje koristen. Vse te lastnosti pa najdemo pri Singerjevih šivalnih strojih katere je mčno dobiti v tukajšnji podružnici svetovno- znane trdke Singer & Co., Corso 24. v ve- liki izbiri od najnavadnejšega do najelegant- nejšega in sicer po jako zmernih cenah.

Mali oglasi.

Skladišče istrskega vina TRST Trg sv. Fran. št. 7. — Prodaja na drobno in debelo. — Na malo: črno in belo po 56 stot. liter. Za gostilničarje cene po dogovoru. V skladišču se prodaja tudi na drobno za pitje. Priporoča se slav. občinstvu: Stanko Beakovič. 1864

Prodajo se obleke, površniki, paletots za moške in dečke. — Plačilo na obroke. KOSTORIS, ulica San Giovanni št. 16. I. nacr., blizu restavracije Cooperativa (ex Hacker). 1813

Učenca za trgovino z mešanim blagom sprejme se takoj; prosta hrana, stanovanje in obleke. Naslov pove Inset. odd. Edinosti. 1973

Mesto pisarniškega praktikanta išče mladenič, dober slovenski korespondent, v kakoršni- koli večji pisarni. Pod ugodnimi pogoji za 3 leta. Naslov pove „Edinost“. 1958

Sprejme se takoj 14-letnega zdravega dečka v prodajalni- co jestvin v Barkovljah pri Trstu kot učenca. Na- slov pove Edinost. Ponudbe pod „Učenc 1965“. (1965)

Odda se meblirana soba. Ulica Commerciale 548, III. rad. Razgled na tramvaj- sko cesto. — Villa Zaninovič. 2031

Ivan Siberna patentirani posredovalec. — Trst, ulica del Monte št. 15. 2031

Dekla brez starišev, inteligentna, skromna, prid- na, za pohišno delo in šivanje uporabljiva, išče službo pri častiti, mali slovenski družini v Trstu, ali okolici. Ljubi otroke. Ponudbe na Insetni od- delek Edinosti pod „RIEKA 20“. 1957

Velika peč (za pecivo) iz majolike in ilovine se proda radi bolezni Ugodna prilika za delavno osebo. Naslov pri INSERATNEM ODD. EDINOSTI.

VERA je najbolja tinktura za lase. V isti ni nikakih škodljivih stvari. Dobi se plavolaso, kostanjevo, črnkasto, črno barvo. **STEKLENIKA 3 K v odlikovani lekarni PRENDINI** Pošiljatve po poštne povzetju.

MICHELE ZEPPAR Trst ulica San Giovanni št. 6-12. Trst **Skladišče mjoličnih peči** slavnoznane tovarne Carl Mayer sinovi v Blanskem (ustanov. leta 1848). **Moderne risbe v raz- novrstnih barvah. - Cene dogovorne. - Lastna tovarna** **štedilnih peči** obdelanih z majoliko. zvršuje se tudi naro- čila za dela vsake ve- likosti. **Bogata izbora :: plošč za pokrivanje zidov in štedilnih peči**

Novo pogrebno podjetje Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13. Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402 **Zaloga oprave ulica Massimo D' Azeglio št. 18** **Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.** Ima bogato zalogo vseh potrebnih za mrlje, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl. **Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE.** Cene nizke, da se ni bati konkurence. **Henrik Stibelj in drugi** Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

Sušen refošk po 80 stotink liter, tudi manje množine, pa tudi nekoliko hektolitrov namiznega vina, proda Jakob Pribac, kmet v Šmarju pri Kopru. Kupec prišel bo drugo leto zopet. 1994

V bližini ladjedelnice sv. Marka išče čeden 22-letni delavec takoj meblirano sobico s hrano. Pisati pod „Organiziran“ na Edinost. (1992

Hiša v Škorklji s 9 prostori in z vod- njskom, z lepim razgle- dom se proda. Naslov pove Insetni oddlek Edi- nosti. 1997

Odda se meblirano sobo v ulici Commerciale 548, III., nasproti št. 32. 1996

Odda se soba meblirana, s pečjo in hrano. Ulica San Francesco 29, vrata št. 2. 1996

Pekarni in slaščičarni **BIAGIO MADON, TRST** ul. Ghenga št. 7 in ul. Caserma št. 12 sta preskrbljeni s svežim kruhom 4-krat na dan, kakor tudi s slaščicami in sladkimi prepečenici prve vrste. Za praznike „Vsih Svetih“ bogata izbira fav. **POSTREŽBA NA DOM**

Prodajalnica olja, jesiba in mila **F. COSTANTINI** se je preselila z 24. avgustom iz Piazza S. Giovanni št. 3 v ulico San Lazzaro št. 15 za cerkvijo S. Antona novega.

Jure Markičević „zaloga dalmatinskega vina“ lastnega pridelka **Trst, ulica Boschetto št. 22.** prodaja na drobno in debelo. - Lastni gostilni v ulici Olmo št. 2. (All' Ancora) in v ulici Majolica št. 3. (Alla bella Dalmazia).

Hočete se prepričati? obiščite velika skladišča **Marije ud. Salarini** Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove (vogal Torrente) Alla città di Londra Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in ramih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristni angleški). **Specijaliteta:** blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Arturo Petruzzi pok. Ant. kovač mehanik za stroje in motorje **Tovarna štedilnih peči (SPARHERD)** TRST, ulica Pondares 10. Telefon 971.

Pekarna Josip Stritof Trst, ulica S. Giusto 3 **Zaloga na debelo ulica S. Giusto št. 1** Filijalka Piazza Vecchia št. 6 (Rosario) **svež kruh trikrat na dan .:** Angleški in narodni prepečenec (biskotini) (Postrežba na dom). - Jestvine in kolonijalno blago. - Izbera napoljske in bolognske zmesi ter muke iz prvih opeklih mlinov. - Olje, jesi, malo itd. - Pošilje se poštne pošiljatve od 5 kg naprej.

TVRDKA **Adolf Kostoris** skladišče oblek za moške in dečke Trst, via S. Giovanni 16, I. n. (zraven Restavracije Cooperativa ex Hacker) **prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo i. t. d.** Najdogovornejše cene.

A. Millovatz mehanična delalnica Trst — ulica del Trionfo 1 izvršuje vsakovrstna **kovaška in mehaniška dela** kakor tudi nikelovanja.

Gostilna „Alla Stella“ na trgu C. Goldoni in ul. G. Carducci 31 **Različna vina prve vrste** **Marčno pivo in pivo Bock** (prve vrste) **Kuhinjo urejuje gospodinja sama.** **Svoji k svojim!**

ALBERT BROSC Trst, ul. Sv. Antona 9. **Kožuhovinar in izdelovalec kap** odlikovan na razstavi v Trstu leta 1882. **Velika zaloga kožubovin in kap za vojake in civiliste.** Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v shrambo zimske kožuhovine ter jamči za škodo provzročeno po moljih in po požaru.

Prodajalnica in pekarna **P. PETERNEL** je preložena iz ulice Giulia 76 v **Vrdelo št. 490** Prodaja tobaka, katera je bila vzeta od prejšnjega lastnika Jos. Wran, je zopet dovoljena **sedanjemu lastniku P. PETERNEL**

Prodajalnica švicarskih ur **JOSIP OPPENHEIM** urar in izdelovatelj časomerjev. **TRST — CORSO št. 5 — TRST** blizu knjigarne Vram bogata izbira zlatih, srebrnih in kovina- stih ur. **Stenske ure z modernim zvonilom.** Prstani uhani, verižice i. t. d. **po zmernih cenah.** Popravljanje se izvršuje po dogovornih cenah in z garancijo.

BOGOMIL PINO bivši urar v Sežani ima svojo novo **prodajalnico ur** v TRSTU ul. Vincenzo Bellini št. 13 nasproti cerkve sv. Antona Novega vsakovrstne verižice po pravih tovar, cenah